

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expositio mysteriorum misse et verus modus rite
celebrandi**

Guilelmus <de Gouda>

Dauentrie, 1504

Hic teneat manus depressas donec dicat

urn:nbn:de:hbz:466:1-31233

tu et dixit. Amen dico vobis quia unus vestivis me tradicurus es haec nocte in manus peccatorum. et dixit iudeus. quid facis fac citius. et exiuit primum scilicet secreta ad iudeos ut traderet eis Iesum quem serua quarta eis vendiderat. Convertis se sacerdos ad populum tri-
stis dicens submissa voce. Orate pro me fratres et ceterum.

¶ Sequitur secreta. Et significat secretum psilium quod iudas habuie-
t cum iudeis ut eis iesum traderet. Et habuerunt tria psilia de eius mor-
te. scilicet dominica in passione et in sabbato anno palmarum. et serua quarta cum
iudas vendidit eis dominum. Et concluditur secreta altra voce scilicet
Per dominum nostrum et ceterum quia cum iudeos expisset dicit Iesus. Nunc
clarificatus est filius hominis. et primum clarificabit eum pater. Et sa-
cerdos exalteat vocem et multo solemnius cantat aut legit quod in tota
missa unquam fecit et dicit Per omnia secula seculorum. et procedit ad prefationem. Et significatur per prefationem ille longus dulcissimus ser-
mo quem in cena fecerat. quem prescripsit Joannes euangelista. xiiij. et
xvi. ca. Et nota quod in capite prefationis depinguntur iste due littere v et d. co-
nexa cum cruce in medio. et per vere dignum. Unus enim in inferius est clausa. et su-
perius aperta habens initium linea logicorum significans humanitatem Christi.
que in virgine principium habuit. sed sine carebit. Deitatem significat cir-
culariter clausa que nec initium nec finem habet. Tactus in medio utram-
que copulans signum crucis efficit. unde Humanus genus videtur designat. de dei-
tate. Trans crux in medio federat ista duo.

Hic teneat manus depressas donec dicat

Per omnia secula seculorum. Domine vobiscum. Sursum corda. Gratias
agamus domino deo nostro. Vere dignum et iustum est equum et salutare. Nos
tibi semper et ubique gratias agere domine sancte pater omnipotens eternus de-
us per Christum dominum nostrum. Per quem maiestatem tuam laudant an-
geli. adorant dominatores. tremunt potestates. Et oram quibus angeli tre-
munt scilicet tremore reverentiali. cognoscentes suam potestatem nihil esse respe-
ctu divine maiestatis quod in hoc sacramento continet. Colunae celorum congre-
missunt et paucant ad nutum eius. et ergo timeat dominum omnis terra. sacra-
mentum eucharistie est omni venerando tremendum. in quo ostenduntur ea
que in cruce Christus perfecit ubi terra tremuit et sol obscuratus est. Celi
celorum virtutes ac beata seraphin locis exultant celebrant. Et si qui-
bus et nostris voces admitti iubilares supplici confessione dicentes
Sanctus sanctus sanctus. Hic hymnus angelorum habet Esai. vi. Apo-
cal. iv. Et est laus seu iubilus scorum qui in hoc quoddam modo admittan-
tur ad concentum angelorum. Et ergo categor quod sacerdos est in
maiore metu elevarunt ad deum. quasi iam ultra homines angelis so-
letatis. et ergo anno dixit. et ideo cum angelis et archangelis et ceterum.

Nota Sextus martyris et papa octauus a beato Petro constituitur ve-

B H

infra actione sacerdos incipit populus hymnum decatasset. videlicet
Sanctus sanctus sanctus et ceterum. Sanctus scilicet antiqua caro. Sanctus scilicet noua anima. Sanctus scilicet deitas. Hecem tria sunt mundissima in Iesu et his tribus sanctis hoc sacramentum conficit a spiritu sancto. Deus deus sabaoth exercitum scilicet angelorum et hominum. Significat enim leticia angelorum et sanctorum patrum in limbo defensorum appropinquante passione Christi. Pleni sunt celi et terra gloria tua. Quia laudabilia sunt et decora que facit scilicet celi et angeli in eo. et terra et omnia que in eis sunt glorificant eum. quod omnis creatura exprimit et extollit suum modo dignitatem sui creatoris; ut dicitur in illo psalmo. Laudate dominum de celis et ceterum.

O Salanna in excelsis

Hic est cantus humanus quem cantabant pueri ramos palmarum in manibus habentes. et est hymnus hebreorum id est transeuntium. non ergo competit hominibus imperfectis. sed iam in angelicam vitam quodammodo transformatis.

Benedictus qui venit in nomine domini. Et sic signum crucis ad designandum quod ille qui venit cruce triumphavit (Salanna) id est ob secreto salui ica populum tuum (in excelsis) id est in altissimis. quod non solus instaurauit salutem in terra. sed etiam in celis ruinam angelorum. Isto igit hymno scilicet dico. exierunt Iesus et discipuli eius de domo refectorij in montem oliveti. et ibi trans torrentem cedron cepit pavere et teneare ac meatus esse ex forti imaginationem horrendissime passionis sue inflatus dicens. Tristis est anima mea usque ad mortem. Dic cogitemus ardentius qualis fuit ille timor Christi quem sponte assumpsit. et tamen desiderio hoc pascha amarissime passionis manducare desiderauit et exultauit ut gigas ad currendum viam passionis. quia factus est in agonia et prolixius orabat. et factus est sudor eius sicut gutte sanguinis decurrentis in terram ex calore nimis et excessu amoris expellentis illum morem. Sanguis eius qui est fidelis amicus nature ad subueniendum nobis membris Christi infirmis veneno serpentis intoxicate pronus effluit quasi nesciens expectare quo usque expelleretur. Eia o dulcissime Jesu quanto dilectionis ardore me dilexisti. pro quo contra naturam ex ardenti patienti desiderio calidum sanguinem usque ad terram profluentem sudasti. et tuum corpus tanto usque est timore concussum ut angelus de celo apparuit te confortans. Angustias quidem cordis cui sudor ille indicabat sanguineum. Animaduerte o sacerdos quantum puritate tremore et reverentia ad illud sacramentum accedas ad quod Christus accessurus quando pati voluit. sanguineum sudorem sudauit. in quo fuit mirabiliter et ineffabiliter ipse notatus sacerdos et sacrificium.